

MAGYARÁG

Nyomda és kiadó tulajdonos:
Pásztor Ede cég

VI. EVFOLYAM 175 szám
1937. Junius 25. Péntek

Ara 1 Lei

FUGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK MINDEN NAP

Alapította **PÁSZTOR EDE**

Felolós szerkesztő
Kádár Miklós

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4.

Rendkívül kiéleződött a helyzet a világpolitikában

Berlin, junius 23. A Leipzig hajó körül felmerült konfliktus és ezzel kapcsolatban Németország éles magatartása, új helyzetet teremtett a világpolitikában. A nagyhatalmi értekezlet minden eredmény nélkül zárult s ennek következménye az, hogy a német kor-

mány ismét kihangsúlyozza, hogy közös lépésnek most már nincsen helye, minden kormány a maga érdekének megfelelően teszi meg a további lépéseket. A Völkischer Beobachter ezeket írja: „Németország nem vesz részt további kísérletezésben. A négyhata-

lom ellenőrzése nem sikerült és a német matrózok nem kísérleti nyulak, hogy az angol diplomácia kísérleteinek rendelkezésére álljanak. Az angol diplomácia még mindig tudatlanságban él afelől, hogy mi a bolsevizmus”.

London, junius 23. „A külügyminiszter, a francia, német és olasz nagykövetekkel kedden délután újból tanácskozott a külügyi hivatalban a „Leipzig” cirkáló esetéről. Sajnos, úgy találták, hogy nem lehet megegyezést elérni az ebben az ügyben teendő lépések tekintetében. Egyrészt szükségének találták, hogy a négyhatalomnak -- az ellenőrzésben résztvevő hajók biztonsága növelését célzó javaslatokat haladéktalanul meg kell vizsgálni, de a spanyol küzdőfelek ellen teendő lépéseket az incidens körülményeinek megvizsgálása előzze meg. Másrészt világosan bebizonyítottak tekintették a tényeket és úgy vélték, hogy az incidens haladéktalanul aktív lépéseket tesz szükségessé a hatalmak együttműködésének fenntartása és hasonló eset megismétlődésének kizárása végett.

Nem sikerült megegyezést elérni annak a javaslatnak tekintetében, hogy haladéktalanul haditengerészeti tüntetést rendezzenek a négy hatalom lobogója alatt a valenciai partvidéken”.

Anglia nem vesz részt a haditengerészeti tüntetésben

Az angol képviselőházban Attlee őrnagy, a munkáspárt vezetője azt kérdezte, nincs-e éden abban a helyzetben, hogy nyilatkozzék a spanyol semlegeségi egyezmény helyzetéről.

Attlee őrnagy: Tekintettel a sajtóhírekre, kijelentheti a miniszter ur, hogy az angol kormány nem szándékozik a németekkel közös haditengerészeti tüntetésben résztvenni.

— Hálás vagyok a képviselő

urnak, hogy felhívta erre figyelmemet. Határozottan kijelenthetem, hogy az angol kormány nem szándékozik haditengerészeti tüntetésben résztvenni Valencia előtt.

— Vajon nem világos-e, hogy a benemavatkozási egyezmény kudarcot vallott, hiszen a támadás folytatódik Spanyolországban és nem kell-e az ügytelintézés végett a Népszövetség elé vinni? — kérdez-

te tovább Attlee.

— Tökéletesen világos, hogy az egyezmény nem működik úgy, ahogyan kívánjuk, — felelte az angol külügyminiszter.

— A képviselő ur éppen úgy tudja, mint én, hogy ezt az egyezményt minden európai nemzet aláírta és így igen komolyan meg kell fontolni mindent, ami vele kapcsolatban történt.

Megalakult az új francia kormány

A francia szocialista párt óriási többséggel arra szavazott, hogy résztvesz a Chautemps-kormányban

Páris, junius 23. A „Havas” ügynökség szerint a francia közvélemény a legnagyobb nyugalommal várja a kormány-

válság megoldását. Egyetlen tiltakozó sztrájk nem tört ki és a munkásság a legnagyobb fegyelmezettséggel vetette alá

magát Leon Blum és a munkásszövetség utasításának. A munkásság körében teljes nyugalom uralkodik.

Páris, junius 23. A szocialista párt országos tanácsának keddi ülésén hírt szerint 3957 párttagot képviselő többség megszavazta Blum és Faurre indítványát, hogy a párt vegyen részt a kormányzatban. 1932-en az indítvány ellen szavaztak, 52-en pedig tartózkodtak a szavazástól.

Az éjféltutáni órákban került nyilvánosságra az új francia kormány végleges névsora, amely a következő:

Miniszterelnök: Chautemps, rad. szocialista.
Helyettes miniszterelnök: Blum, szoc.
Hadügyminiszter: Daladier, rad. szoc.
Igazságügyminiszter: V. Auriol szoc.
Quille, rad. szoc.

Külügyminiszter: Delbos r. sz.
Belügyminiszter: Dormitil szoc.
Pénzügyminiszter: G. Bonnet rad. szoc.
Tengerészetügyi: Campich, rad. szoc.
Légügyi miniszter: P. Cot, rad. szoc.
Közügyminiszter: Zay, rad. szoc.
Közügyminiszter: miniszter: Kereskedelmi miniszter:

Chapsal r. szoc.
Földművelésügyi: G. Mommet, szoc.
Gyarmatügyi miniszter: Moutet szoc.
Munkaügyi miniszter: Ferrer, szoc.
Nyugdíjügyi: Alberiviere, szoc.
Közegészségügyi: Rucat, rad. szoc.
Postaügyi miniszter: Lebas szoc.

Négyszemközt

Uj kormány alakult Franciaországban. Korai volt egyes állásfoglalások ujjongása: az új kormány nem mutatja hogy a Népfrent meghalt volna, sőt ellenkezőleg. Maga az a tény, hogy Blum helyettes miniszterelnök lett, maga az a tény, hogy a francia szocialista párt óriási többsége elhatározta, hogy a Chautemps-kormányban részt vesz, végül nem beszélve arról, hogy az új kormányban 50 százalékkal több a szocialista képviselő, mint a polgári radikális, azt bizonyítja, hogy a szenátus gáncsa, a mit a népfrentnak szánt, a maga természetes valóságában úgy ahogy a politikai törvényszerűség azt meg is kívánja, -- visszafelé sült el. Az új francia kormány, ha szabad ezzel a kifejezéssel élnünk, még nagyobb veszedelmet jelent a „kétszáz” családnak. Franciaország most lépett arra az útra, hogy a demokrata szellemnek első előnyeit megizlelje.

Ami eddig a francia szabadság volt, az tulajdonképpen a töke önkényes szabadságát jelentette. Hogy valóban az történnék, amit a kisember akar, amit a kisember érdekei megkívánnak: ennek lehetősége csak most nyíladzik. Az új kormány még radikálisabb, -- még erőteljesebben veszi fel a harcot a kisemberek érdekében a szenátussal, amely nem is tagadja, hogy a nagytőkét képviseli ebben a harcban. -- Végeredményben mit akart Blum a leszavazott javaslatával: ellenőrzési jogot a nagy iparvállalatok fölött s eszközt arra, hogy a kisemberek légióinak életnívóját belátása s azok akarata szerint emelhesse. Ebben a harcban csak nem fog a népfrent elpusztulni? Nefn lehet, már csak azért sem, mert a népfrent ebben a pillanatban magát Franciaországot jelenti. A francia külpolitikát mai formájában a népfrenti kormány építette fel. Az ő érdeme az angol, amerikai hátvéd és hogy ez mennyire így van, bizonyítja a Németország hirtelen megváltozott magatartása, ahogy a francia kormányválság felmerült. Ha a népfrent összeomlik, nem az következne, amit a ferde logika elvár: nem a fascista hatalmak baráti ölelése a „vörös” szellem karmiból kiszabadult nép felé, hanem kihasználása a demokrata hátvéd elvesztésének.

NEM BERINDE PÉKMESTER verte meg a hatvan éves uccaseprőt

A köztisztelőben álló iparosnak semmi köze nem volt
az uccai incidenshez

Tegnap számunkban — szemtanúk elbeszélései alapján megírtuk, hogy Jancu 60 éves uccaseprőt a Pavel-uccában véresre verték. Mint utóbb kiderült, sem Berinde pékmesternek, sem feleségének semmi köze nem volt az egész ügyhöz, amelyről egyáltalában nem is tudott.

Az incidens Berinde egyik fióküzletének vezetője, illetve annak felesége és az uccaseprő

között történt.

Berinde pékmester egyike a legtekintélyesebb oradeai iparosoknak. Ő az elnöke a Munkakamara vizsgáztató bizottságának, közismerten jómodoru, uriember és így természetesen elképzelhetetlen, hogy egy ilyen uccai incidensnek résztvevője legyen.

A magunk részéről legteljesebb mértékben sajnáljuk, hogy az ujságírás lázában kel-

lőleg ellen nem érzött téves tudósítás megjelenhetett. Jóhiszeműségünket azonban bizonyítja az a tény, hogy komoly, megbízhatónak ítélt intellektuális — akik az uccaseprő elleni támadásnak szemtanúi voltak, — informáltak tévesen bennünket. A Berinde pékmester és felesége személyéről irt esetleges bántó kitételekért ezután fejezzük ki sajnálkozásunkat.

RUMBA - JEGY

SZELVENY

Ötödik széria

27

Aki a folytatálagosan meg-
jelenő számokat össze-
gyűjti, résztvesz a „Rumba”
játékban

1937, május — június — július

Német- és Olaszország végképen kiléptek az ellen- őrzési bizottságból

A német minisztertanács ma délből Hitler elnökle alatt ült össze. A minisztertanácsban résztvesz Reder vezérten-
gernagy, a tengerészet főparancsnoka és Fritsch vezérezredes hadsereg főparancsnok.

Röviddel a német minisztertanács összeülése után a londoni külügyminiszteriumban a német és olasz követek jegy-
zékét nyújtották át, amelyben bejelentik, hogy Németország és Olaszország végérvényesen kilépnek a benemavatkozási
bizottságból és visszavonulnak a spanyol partok ellenőrzésétől.

Az olasz jegyzék így hangzik:

„Miután az olasz kormány úgy látta, hogy az angol kormányból hiányzott az együttműködésre való hajlandóság, a
fascista kormány utasítást adott londoni ügyvivőjének, hogy, jelentse be a spanyolországi ellenőrzésből való visszavo-
nulását.

Hasonló tartalmu a német jegyzék is.

A jegyzékek átvétele után Eden hosszasan tárgyalt a francia nagykövettel, majd a déli órákban az angol kormány
minisztertanácsra ült össze.

ÖSSZEHIVTÁK A MUNKAKAMARA NAGYTANÁCSÁT

Nem engedélyezte a minisztérium a vidéki városokban a kamarai fiókokat

A Munkakamara igazgató-ta-
nácsa kedd este ülést tartott
Moga Matei elnökle alatt.

Az elnök bemutatta a Munkakamara épületének átalakítási tervét. A garniszálló kila-
kolatása után ugyanis új eme-
letet építenek a jelenlegi fő-
épület felé, hogy a munkabíró-
ság elhelyezhető legyen. Az át-
alakítási tervet Örömy építész
készítette.

A munkaügyi minisztérium
egyébként leírt a Munkakama-
rához, hogy sürgősen tegye-
nek felterjesztést a munkabíró-
ság póttagjainak kinevezésére.
A póttagok tudvalevőleg a
munkaadók és az alkalmazot-
tak delegátusaiból kerülnek ki.
A kamara igazgató-tanácsa úgy
határozott, hogy az érdekkép-
viseletek véleményét kéri ki.

Mint ismeretes, a Munka-
kamara kérte, hogy a nagyobb
vidéki községekben és váro-
sokban, Marghitán, Tincán, Sa-
lontán, Beiușon, Baia-Maren,
Careiben, stb. munkakamarai
fiókokat állítsanak fel. A mi-
niszterium most leírt, hogy a
törvény értelmében kamarai
fiókokat csak megyeszékhelye-
ken lehet létesíteni a költ-
ségvetés terhére, másutt nem
lehet kamarai fióktíntzmé-
nyeket létesíteni.

A Kamara vezetősége való-
színűleg a timisoarai mintára,
információs irodákat fog létesí-
teni a vidéki városokban, ha
akadnak megfelelő emberek, a
kik — ingyen vállallják az iro-
dák vezetését.

A marghitai főszolgabíró azt
kérdezte a Munkakamarától,
hogy a munkakönyvek és ipar-
engedélyek ellenében kiadott
ideiglenes bizonylatok meddig

érvényesek, mert a bizonyít-
ványokon az érvényességi dá-
tum január 31 és 3 — a főszol-
gabíró elkobozza ezeket a biz-
nyítványokat („dovada”) -kat.

A Kamara azt a választ adja
hogy az ideiglenes bizonyla-
tok mindaddig érvényesek, a
míg a végleges munkakönyve-
ket és iparigazolványokat kiad-
ják. Ezzel kapcsolatban a Ka-
mara vezetősége felhívja azok

A Györki-telep kényszer-rendezése

A városi interimár bizottság
ma délből ülést tartott Fodor
Péter polgármester elnökle
alatt. Napirenden a főmérnöki
hivatal több előterjesztése sze-
repelt.

A „morgue” — halottasház
belső berendezésének elkészí-
tési munkálatait Szabó Ká-
roly műasztalos kapta meg.
24.500 leiert.

A Keztyüs- és a környező
telepek lakosai arra kérték a
várost, hogy a Câmpului uc-
cát hosszabbítsák meg egészen
a Cloșca-uccáig, hogy kocsik-

kal ők is kijuthassanak a Ca-
lea Victoriei-re.

A Györki-telep lakói arra
kérték a várost, hogy kötelez-
ze a telep tulajdonosát, Györ-
ki Józsefet, hogy az 1927-ben
kiadott parcellázási engedély
értelmében a telep 9 uccáját
nivellálja és közművekkel lát-
sa el. A tanács elhatározta,
hogy az uccák rendezésének
költségeit, 600 leit, közigazga-
tási uton fogja behajtani Györ-
ki Józseftől.

A 370 cikkelyből álló új épít-
kezési szabályrendeletet elké-

figyelmét, akik új iparénge-
délyt kértek, hogy jelentkezze-
nek a vizsgáztató bizottságok-
nál és kérjék ügyük soron ki-
vüli elintézését, illetve levizs-
gátatásukat, mert különben
műhelyeik nem nyitják meg.

A Munkakamara nagytaná-
csát egyébként július 4-re
összehívták. Napirenden szere-
pel a Kamara költségvetésé-
nek módosítása, a Kamara
székházának átalakítása, a ta-
nácsosok napidíjainak megállá-
pítása, a vizsgáztató bizottsá-
gok ügye, a párisi világkiállí-
táson való részvétel (a Munka-
kamarak Uniója ugyanis aug.
elsején nagyobb tanulmány-
utat rendez Párisba), stb.

szító városi főtisztviselők: dr.
Vostinar főjegyző, Tóth mér-
nök, dr. Oros Eugen és Tacian
üzemi tanácsos, 94 ezer leit
kértek a nagy munkát jelentő
szabályrendelet elkészítéséért.
Dancea alpolgármester felszö-
lalása után, — aki szerint a
szabályrendeletet a tisztvise-
lők munkaidőben készítették el
— a tanács elutasította a ké-
rést.

Dancea alpolgármester szóvá
tette, hogy nagyon sok panasz
van amiatt, hogy nem locsol-
ják az uccákat.

— Munkásgyűlés. Az ora-
deai közműves és ács munkások
péntek délután 6 órakor, a tex-
tilmunkások szombat este 7
órákor gyűlést tartanak a Ta-
che Jonescu uccai Munkásot-
thonban.

Felakasztotta magát mert elvesztette vagyonát egy öreg detai kereskedő

Berecz Sándor egykori tekintélyes és vagyonos detai kereskedőt holtan találták lakásának félreeső szobájában. A 64 éves kereskedő, aki 93 éves édesanyjával lakott együtt, — már 24 órával a tett felfedezése előtt véget vetett életének olyan módon, hogy

felakasztotta magát.

A tettet a ház egyik lakója, Pulusné fedezte fel, aki a kis

udvari szoba ablakán át meglátta Berecz Sándor holttestét. Az öngyilkos levelet hagyott hátra, Musatescu detai vezetés-járásbíró címére, amelyben beszámolt tragikus tettének indító okairól.

Berecz Sándor, aki előkelő családból származik, valamikor virágzó üzletnek volt a tulajdonosa Detán és nemcsak vagyonnal rendelkezett, hanem

éltető eleme volt az ottani kereskedők egyesületének is. Különböző sorscsapások folytán elvesztette vagyonát úgy, hogy

végzetes elhatározásának oka feltétlenül anyagi nehézségeiben keresendő.

Édesanyja nem is tudott a dologról, mert azt hitte, hogy fia az éppen akkor folyó dalosversenyre ment.

Făgărași tragédia

Hűtlen feleségét megölte s azulán magára lőtt...

Făgăraș, június 23. Véres szerelmi dráma történt tegnap Făgărașon. A dráma főszereplője Aurel Niculescu pénzügyi ellenőr, aki feleségét agyonlőtte s önmagát is életveszélyesen sebesítette meg.

Niculescu főellenőrt pár évvel ezelőtt helyezték Făgărașra. Hivatását lelkiismeretesen teljesítő, kötelességtudó ember volt, akit úgy hivatalnoktársai, mint barátai és ismerősei megbecsültek. Nemrégiben nősült s házassága után feleségét bemutatva ismerőseinek, akiket gyakran vendégül is látott. A közelmúltban felesége megismerkedett a helyőrség egy fi-

atal tisztjével, aki iránt szerelemre lobbant, bár ezt férje előtt titkolta. Az asszony szórakozottsága felébresztette a férj féltékenységet, nem szólt feleségének semmit, mert hűtlenségéről meg akart győződni. Az alkalom nem is késett tovább. — Tegnapelőtt bizalmas együttlétben találta feleségét a tiszttel. Kétségbeesetten rohant el hazulról s csak tegnap tért haza, amikor

feleségének súlyos szemrehányásokat tett s azután zsebéből revolvért rántva elő, feleségére lőtt, akit a golyó halántékán talált és holtan esett össze. A kétségbeesett

ember erre maga ellen fordította a fegyvert s háromszor egymásután a mellébe lőtt.

A fegyverdörög zajára odasiető szomszédok mindkettőjüket — egymás mellett találta. Az asszonynak fejből, férjének melléből patakzott a vér. Gyorsan orvost hívtak a helyszínre, az asszonyon azonban már nem tudtak segíteni, mert a golyó az agyát roncsolta szét.

Niculescu ellenőrt súlyos sérülésével a kórházba szállították, ahol műtétet hajtottak végre rajta. Állapota olyan súlyos, hogy életbenmaradása kétséges.

Tilos a román járadékoknak külföldről való behozatala. A Nemzeti Bank rendeletet adott ki, amelynek értelmében ezentúl tilos román járadékoknak külföldről az országba való behozatala.

ADÓT VETNEK KI AMERIKÁBAN AZ IDEGEN TÖKÉRE. Newyorki hír szerint Morgenthau államtitkár indítványára a washingtoni kormány törvényt hozott, — mely külön adót ró ki az Egyesült Államokban levő minden külföldi tőkére. Az intézkedés az arany- és idegen tőkének egyre fokozódó Amerikába való özönlése elé akar gátat vetni.

Az exportőrök rendelkezési jogot kérnek devizáik felett. Az exportőrök országos szövetsége és a gabonaexportőrök szövetsége Bucureștiből országos megbeszélést tartott, — amelyen egyrészt kiemelték, hogy gabonakivitelünk 142.000 vagonról 210.000 vagonra emelkedett, ami a gazdasági életre nagy előnyt jelent, másrészt azonban az exportőrök olyan nehézségekkel küzdenek, amelyek más országokban nem ismernek. A legtöbb országgal érvényes fizetési megállapodások nem megfelelőek és ezért az exportőrök azt kérik, hogy a Nemzeti Bank a kivitt áruk utárolását garantálja nekik a napi árfolyamot.

Basarabiai ügyvédek a demokrácia mellett törtek lándzsát

București, június 23. Balți, Cetatea Alba és Dorohoi Basarabia-i ügyvédi kamarákban a szolidáris demokrácia ügyvédi front győzött a tisztújító választásokon. A Viitorul az Ilfov-i kamarai választások elmaradásával foglalkozva leszögezi, —

hogy a halasztás érvényessége felől az igazságügyminiszter fog határozni. A lap gunyos megjegyzése szerint az volt a halasztás oka, hogy a választáson túl nagy csend, rend uralkodott s túl sok volt a törvényes forma.

Súlyos antiszemita zavargások Lengyelországban

A zavargásoknak 4 súlyos, 20 könnyebb sebesültje van

Varsó, június 23. A cionisták incidensek során több zsidó üzletet összeromboltak, két helyen tűz ütött ki, két

zsinagóga ablakait beverték a súlyos sebesültek száma 4, a könnyebben sérülteké husz. A rendet helyreállították.

Nyílt levelet intézett Hitlerhez egy amerikai lelkész

Newyork, június 23. A németországi katolikusok üldöztetése kapcsán MacFarland lelkész, az amerikai egyházszövetség főtitkára nyílt levelet intézett Hitlerhez az amerikai lapokban. A lelkész többek között a következőket írja:

— Ön megsérti a civilizált világ méltóságát, romlásba viszi nemzetét, mert elképzelhe-

tetlen hogy tartós legyen az az állam, amely az erőszak és a gyűlölet elvén alapszik.

**Veszek
Ócska ólmo!
Cim a kiadóban**

A nap kérdése

Örömhírről és szomorúságról egyaránt tudósítanak a lapok. A következtetés tehát az volna, hogy a lap egyformán objektív legyen jobbra és balra, csak a józan és egyetlen szent igazság szavát hallassa. Sajnos, a lap források, a különböző országokban székelő távirati irodák rendszerint az illető állam mindenkor kormányának kezében vannak, annak az izlését és véleményét tükrözik vissza. Láthatjuk ezt főleg a politikai eseményeknél, de ez csak hagyján! Hanem az a visszataszító, mikor minden eseményből politikai következtetést, örömet, vagy politikai kárörömet vonnak ki. Ezt abból az alkalomból szeretünk megmondani, mikor két tudományos expedíció kudarc ért: egyik az orosz sarkrepülés, másik a német Himalája expedíció. A távirati irodák párt érdek szerint hol az egyik, hol a másik kudarcáról ír örömmujongva. Használ ez? A tudományos vereség nem az egész emberiség veresége? Lehet egy tudományos kudarchól politikai következtetéseket levonni?

Erélyes lépés a konverzió elleni izgatókkal szemben

București, június 23. A kormány elhatározta, hogy erélyes kézzel lép fel azok ellen, akik a konverzió ellen izgatnak. A Dimineața jelentése szerint az izgatók ellen a legsúlyosabb megtorlást alkalmazzák.

Magyar fiú sportgyőzelme Pitești

Kaptuk a következő sorokat: Mint a Magyarországi régi olvasója, bátorodom felhívni figyelmüket arra, hogy a helybeli kéreklépverseny második helyezettje: bihori születésű magyar fiú: Balogh István, aki Aleșd-ről származik. A fiatal versenyző erős handikeppel indult, de bravúrosan hozta be később akaratán kívül történt lemaradását, és sikerült magát a második helyre felküzdenie. Tisztelettel a Magyarországi olvasója.

Képes nagyvilág

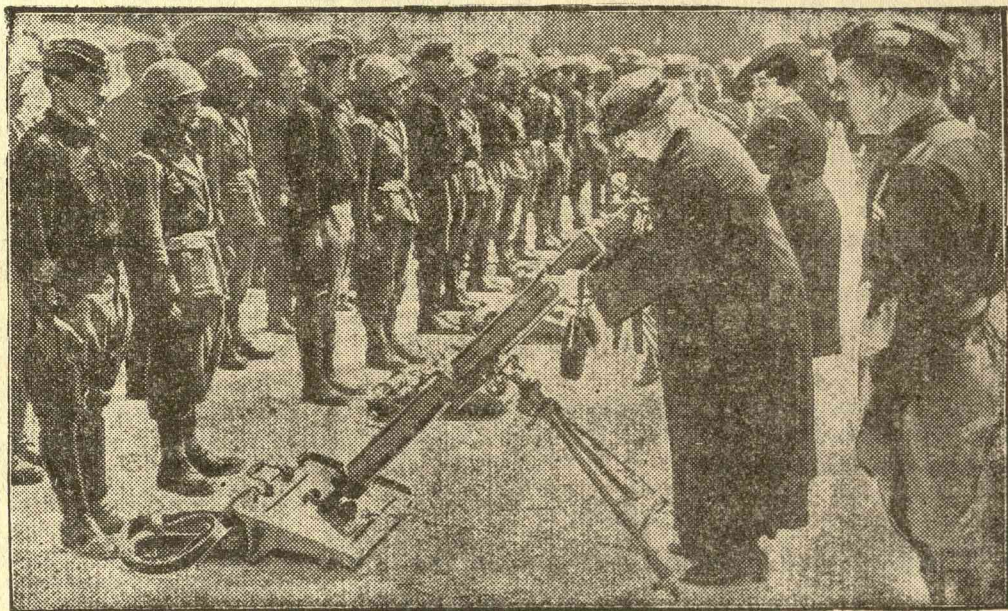
Dánia trónörököse a párisi világkiállításon

Dán tengerészcadettek üdvözlik leendő uralkodójukat.

Baldwin, az angol Cambridge egyetem kancellárja

Mint látjuk, az elavult hagyományokhoz való ragaszkodás nem szül mindig humoros látványt.

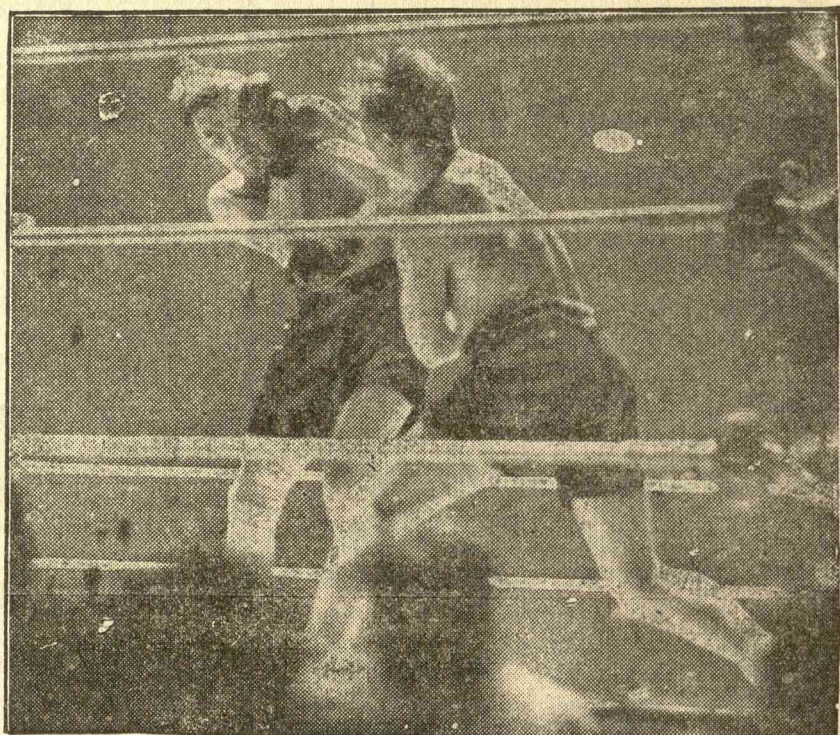
Az olasz vörös kereszt

matronái személyesen ellenőrzik a hadsereg egészségügyi be-
rendezkedésének tökéletességét.

Bilbao elesett

A Baskföld kapuja került itt a felkelő csapatok kezére.

A harmadik menet

A londoni nagy boxmérkőzésen készült ez az érdekes pillanati elvétel.

Amerika legnépszerűbb sztárja

Jeanette Mac Donald G. Raymond-dal diadalmas körutra indult Amerikába

Schuschnigg ellen is merényletet tervezett a bécsi mérnök, kit most 12 évi börtönre ítélték

Bécs, június 23. A törvényszék ma kezdte meg Woitsche 34 éves kulturmérnök és két társának Haslinger Antal cukrászegédnek és Koller Miksa egyetemi hallgató bűnperének tárgyalását. A vádlottakat a robbanóanyag használatáról szóló törvény megfelelő szakaszai értelmében vonták felelősségre. Woitsche a vádirat szerint több bombamerényletet készített elő és többek között

Schuschnigg kancellárt is felakarta robbantani.

A bűnper délutáni tárgyalásán tanukat, majd az orvos és robbanási szakértőket hallgatták ki. Ezután az ügyész emelkedett szólásra és vádbeszédében kifejtette, hogy nem politikai bűnperről van szó, hanem közönséges bűnözők által az igazságszolgáltatás előtt. Az ügyész után a védők, majd az utolsó szó jogán a fővádlott Woitsche mérnök beszélt. Tiltakozott, hogy enyhé ítéletet hozzanak a bűnperben és így folytatta:

Nem várok kiméleletet, mert Önök képtelenek a igazságszolgáltatásra.

A bíróság este 21 órakor hozta

meg ítéletét, amely a következőképpen hangzik:

A bíróság a robbanó anyagokról szóló törvény megszegése miatt bűnösnek találta Woitsche mérnököt, akit

12 esztendei súlyos börtönbüntetésre ítélt

és kötelezte, hogy az osztrák államvasutaknak 17.000 schilling kártérítést fizessen.

Haslinger Antal vádlottat a bíróság 1 esztendei egyszerű börtönnel sújtotta, míg a harmadik vádlottat: Koller Miksát 5 évi súlyos börtönbüntetésre ítélték. Woitsche védője felebbezéssel élt és semmisségi panaszt nyújtott be, hasonlóképpen semmisségi panaszt jelentett be Haslinger védője is. Koller ügyvédje gondolkodási időt kért.

Hanyag köztisztviselők ellen rendelettvörvény készült

București, június 23. A pénzügyminisztérium törvényrendeletet készített, amely kiegészíti a rendkívüli pénzügyi intézkedések egységesítésére vonatkozó törvény 13-ik szakaszát és drasztikus intézkedéseket tartalmaz a hanyag és inkorrekt tisztviselők megbüntetésére. A dekrétum alapján a minisztérium az általa kijelölt tisztviselők vagyonának revízióját kérheti.

A köztisztviselői statutumok 51-ik szakasza értelmében a fegyelmi megtorlások a követ-

kezők: szóbeli, vagy írásbeli dorgálás, fizetéselvonás, az előléptetési névsorból való törlés fegyelmi uton való dorgálás, 6 hónapra való hivatalvesztés fizetésvesztéssel, rendelkezési állományba helyezés és végül elmozdítás. A pénzügyminiszternek a dekrétum alapján módjában lesz példaadó szankciókat alkalmazni a bűnös tisztviselők ellen az általa elrendelt vizsgálat alapján. Valószínű, hogy ez a dekrétum holnap megjelenik a Hivatalos Lapban.

Feljegyzésre érdemes

hogy a kormány „erélyes” ártörési akciója valójában miért futott zsákutcába. Nyilvánvaló, hogy azért, mert a kormány maga sem akarta más kép. Ez is csak amolyan fogás volt, népszerűsítési akció, melyet a párt propaganda főnöke (ha lenne) mint sikerült ötletet könyvelhetne el. A jószándékot azonban élénken jellemzi ez a példa: A cipőárak emelkednek, természetesen főleg a nyersbőrárak állandó emelkedése miatt. Az érdekelt kereskedők azt állítják, hogy a husfogyasztás csökkenése idézi elő a nyersbőr árak emelkedését. A husfogyasztás olyan katasztrófálisan csökkent, hogy a marhavágások számának esése érzékenyen kihat a nyersbőrpiacra. Ez olyan érv, amely mellett nem lenne szabad minden vizsgálat nélkül elhaladni. Hiba tehát az, hogy a kormány ilyen vagy olyan okból, nem tudta a husfogyasztás csökkentését megállítani. - Mi tudjuk azt is, hogy miért. Az ok itt is az, életstandard csökkenése s ugyanakkor az árak emelkedése. Vagyis a nyomorúság okozza a drágaságot. Mi tehát a megoldás? A kereseti viszonyokat kell megjavítani és akkor csökken a drágaság.

Román lapvélemények Blum bukásáról

A helyzet mára tisztázódott: a népfrent győzelmesen került ki a francia válságból. Érdekes azonban néhány különböző pártállású véleményt közölni

Blum és a Népfrent hatványozottabb jelentőséggel szerepelnek napirenden. Blum bukása újból a Népfrent felé irányította a világ figyelmét: mintha a demokrácia erőpróbáját ebben látnák. Ebből az alkalmából közlünk pár sajtóvéleményt, amelyek romániai újságokban jelentek meg. — lme:

„Blum nem tudta megtörni a 200 család fennhatóságát. Szerintünk, ha a Szenátus el is fogadta volna a pénzügyi felhatalmazásról szóló törvényjavaslatot, — Blum számára nem maradhatott volna más út, mint az, hogy benyújtsa a köztársasági elnöknek lemondását. Blumnak kormánykrízis és politikai krízis között kellett választania. Ő az előbbi választotta. A Népfrent halott. Maurice Torrénak és a kommunistáknak általában sem sikerült feltámasztani. Már késő. Chautemps azt hiszi, hogy a Népfrent régi többségével fog kormányozni Őres illúzió. Mert Franciaország nem kormányválság, hanem politikai krízis előtt áll”. (A Le Moment-ban Alfred Hefter tollából.)

„Nem mondjuk, mert látszik, hogy a tömegek szimpátiája a francia jobboldal felé irányul s

különben sem szeretjük a tulzásokot. — Franciaországnak olyan ősi demokrata hagyományai vannak, hogy teljesen kész a jobboldali tanok elfogadására. Lehet, hogy a kommunisták és szindikálisták hatalmi vágyai is hozzájárultak nagy mértékben a légkör megváltoztatásához s a kormány bukásához. Mindenesetre a Népfrent szélső baloldali törekvései szétrombolódtak. Egy újabb népfrenti kormány alakítása hiábavaló, mert ugyanugy szét fogja oszlatni, meg fogja bukítani mint Blum kormányát. A válságnak csak az vethet véget, ha központi kormányt alakítanak, — ami valószínű, — vagy — ami valószínűtlen — hogy új választást irnak ki.” (Irja Petru Bănescu a Porunca Vremii-ben).

„A Blum kormány lemondása általános változtatásokat szült az európai politikában, mint ahogy a Népfrent kormányrautása is teljesen megváltoztatta a hatalmak közötti kapcsolatot. A lemondás első reakciójaképpen Neurath báró lemondotta londoni utját, ami a mai helyzetben különösen jelentőségteljes. A másik visszahatás Németország állásfoglalása a spanyol kérdésben. Hitler eddig a be nem avatkozási bizottságban békés szándékot

tanúsított, a kormányválság után, merőben megváltoztatva ezt az álláspontját s elzárkózik minden tárgyalástól. Helyette bajszemlélt akar rendezni Valencia előtt az Oceánon. Hogy a hajószemle után milyen „szemlélt akar még a Führer rendezni, erre vonatkozólag megtagadott minden felvilágosítást. A Francia Népfrent újjaalakítása okvetlenül szükséges ahhoz, hogy megszüntesse ezeket a „szemléket”.

Lumea Românească „A francia krízis, a pénzügyi és a politikai rend válsága. — Ezért figyel Franciaországra minden szem. Blum harca a Szenátussal nem a szegénység és a gazdagok harca volt. A szenátus nem a kapitalistákért csak magáért a kapitalért, a tőkékért harcol. Érdekes: Franciaország annak ellenére, hogy népfrenti kormánya volt, nem ismeri a „nép kormányokat”. Csak parlamentáris kormányok léteznek, — mondják. Mert a parlament és nem a kormány képviseli a Népet. S akkor, — amikor egy kormány ellenáll a parlamentnek, a forradalmi időket eleveníti föl és vetíti elének. Szerencsére a kormányválság nem öltött forradalmi méreteket. S Chautemps kísérlete mutatja, hogy a válságot minél alkotmányosabb formá-

ban akarja megoldani. Chautemps nem tud megválni a szocialistáktól, akik nélkül nem lenne többsége. A szocialisták viszont a kommunistáktól nem tudnak elszakadni, mert félnek, hogy ha ellenzékre kerülnek, kihasználják azt. Chautemps kísérlete mutatja, hogy a Népfrent, amely még tegnap szövetség volt, ma bilincs, amelynek láncszemeiből nehéz kiszabadulni („Grigore Gafencu, Timpul”).

„Leon Blum kormányának lemondása elvi jelentőségű kérdéssé nőtt. Bár nem volt kényszerítve lemondásra, — mégis lemondott; jöllehet az alkotmány és a hagyományok megengedték számára a meghosszabbítást. Ő a nehezebb utat választotta, a lemondást, miáltal a politikai morálnak olyan példáját tanúsította, amelyre egész Franciaország büszke lehet. A probléma most az, hogy ki és hogyan fogja megalkítani az új kormányt? Egyelőre Chautemps bizatott meg egy újabb népfrenti kormány alakításával amelynek Kamarájában Blumék 150 szavazattal szerepelnek. Ma már biztos, az új kormány, csak a régi folytatása lehet s azzal csak néhány hónapon haladhat”. (Dimineața, Liviu P. Nasta)

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavaniként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei.

A rumba-igazolójegyzelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 leiert közlünk.

POSTA

Megkezdődött a nagy árkedvezmény

Róna fényképésznél

6 drb. művészi lev. lap csak 80 lei, ugyanaz, ami a kirakataimban látható. Sír. Alexandri 4

46 éves férfi házasság céljából megismerkedne hozzáillő nővel, kinek 60-70 ezer lej készpénze van. Levelet „Nekem is van annyi” jelíggel a kiadóba. 2033

ÁLLÁS

Molnár segédet keres (volt Geher) Josa malom, Seleuş, jud. Bihor. 2038

Keresünk Mediaş részére, megbízható, garanciaképes lapbizományost július 1-re. Ajánlatokat a kiadóba kérünk. 1975

Könyvkötészetbe tanulólányt felvesz a Pásztor nyomda. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Városi strandra, férfi kabinosok garanciával bírók felvételnek. Jelentkezés a strandon. 2036

Tanulót férfi szabóságához felveszek. Tóbiás, Piaţa Bisericii. 2028

Jómegjelenésű intelligens ügynök akvizíciós munkára, privát házak látogatására, garantált legkevesebb 4000 lei havijövedelemmel felvétetik. — Cím a kiadóban. 2022

Kifutó leányt azonnal felveszek Duna bodega, Regele Carol 1. 2035

Segédszakácsnőt azonnali belépésre felvesz az Ujságíró Klub konyhája. 2034

Lapkihordót Oradea területére bevezetett helyekre fix fizetéssel és mellékjövedelemmel a kora esti órákra azonnal felvesz a Friss Ujság. Gyakorlattal bírók és nyugdíjasok előnyben. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

VÉTEL-ELADÁS

Keresek kisebb búffé szekrényt megvételre. Str. Mineloi régi vám. 2025

Eladó a Str. Francezán egy telek. Értekezni d. u. 2—4 között Str. Franceza 12. 1955

Eladó vasredőnyös üzlet ajtó. Értekezni Iuliu Maniu 132 2026

Téglából épült magánház sürgősen eladó. Colonia Devics Str. Fagului No. 1. 2037

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE CÉGNEL ORADEA

LAKÁS

Egy szoba konyha azonnalra kiadó. Str. Wilson 14. 2014

„Magus” egérintőszőr 120 egér kipusztítására — — 10 Lei
„Binicid” patkányirtószőr 32 Lei
„Pustol” svábbogáirtószőr 18 Lei
Meg nem felelés esetén tizszeres pénzt adunk vissza.

Viszonteladóknek megfelelő rabatt.

Stern József vaskereskedés Oradea, Piaţa Mihai Viteazul No. 2

KÜLÖNFÉLE

Bérbeadó 2 szobás, fürdőszoba, parkettás urilakás (magánház) cca 1 és fél hold értékű gyümölcsös, kertészeti alkalmas területtel a Iosia telepen Berthelot uti villamos megállótól 10 percrenyire. Bérbeadó hosszabb időre is. Érdeklődni lehet Kortsmáros Lászlónál, str. Pasteur 13. Telefon 85. 1970

Rádió műsor

PÉNTEK

Bucureşti: 7.30: A reggeli műsor közvetítése 13: Gramofonlemez 13.25: Sporthireknek adása 13.40: Gramofonlemez 14.15: Hírek közvetítése 14.30: Gramofonlemez 15: Hírek 16.45: Előadás 19: Jean Marcu és zenekarának hangversenye 20.40: Bizet: Carmen. opera hanglemezekről 21: Előadás 21.20: Hanglemez 23.45: Hírek a külföld számára németül és franciául 23.55: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna Utána: Gramofon 8.20: Étrend 11: Hírek 11.20 és 11.45: Felolvasás 12.10: Vízjelzőszolgálat 13: Déli harangszó 13.05: Lemezek 14.30: Rendőrszenekar 17.15: Diákféltő 18: „Utazás egy esernyő körül” 18.30: H-moll szonáta 19: Sport 19.15: Cigányzene. 20: Boszorkánytánc. Hangjáték 21.30: A rádió szalonzenekara 22.40: Hírek 23: Donizetti: „Don Pasquale” c. operája hanglemezekről 23.45: Hírek angol nyelven 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Hitler tanácskozásai

Berlini jelentés szerint Hitler fogadta Blomberg hadügyminisztert, Neurath külügyminisztert, Göring légügyi minisztert és Röder tengernagyot a német hajóhad parancsnokát. Jól értesült politikai körökben az a hír járja, hogy szerdára rendkívüli fontosságú minisztertanácsot hívnak egybe a nemzetközi politikai helyzet tanulmányozására.

Újabb téltékenységi dráma a fővárosban

Bucureşti, június 23. Ma délbén újabb téltékenységi dráma játszódott le a fővárosban. Tonegrau ügyvéd lelőtte Stravolea nevű kartársát. Stravolca képviselte Tonegaru feleségét válopörükben. A dráma a Clădirea Românească épületben, délbén 1 órakor játszódott le, a félelemlen, a felvonó előtt.

Tonegaru az uccán vette üldözőbe Stravolcat, aki felrohant a lépcsőkön. Tonegaru ott utolérte és három lövést adott rá. Stravolca, aki erős ember, felvette a harcot és rávetette magát támadójára, aki azonban revolvere agyával kezdte őt ütni. Stravolcat végül is elhagyta ereje, mire Tonegaru lerohant az uccára, autóbába ült, itt azonban elfogták és a rendőrségre vitték, ahol a következőket mondotta:

— Stravolcaval régi viszálunk volt. Megbolygatta a házam becsületét. Egyszer elvertem a törvényszéken és azt hittem, hogy megfontoltabban fog viselkedni. Ezuttal sem állott szándékomban ölni, csak meg akartam félemlíteni. Amikor üldözőbe vettem az a benyomásom keletkezett, hogy hátsó zsebéből revolvert akar elővenni. Erre rávettem magam és néhány ütést mértem rá revolverem agyával. Nem tudom, hogyan, de akaratom elnére sült el a revolver.

Tonegaru ruhája teljesen véres. Amikor kirohant az uccára, így kiáltozott: Összeverekedtem valakivel, hagyjatok békében! Valószínűleg attól való félelmében, hogy meglincselik, ugrott autóbába.

Stravolcat kórházba szállították, ahol műtétnek vetették alá. Mielőtt a műtőasztalra fektették volna, papirt és tollat kért, hogy végrendeletet készítsen amit átadott az ápolónőnek. Állapota rendkívül súlyos és felépüléséhez kevés a remény.

Megállapítást nyert, hogy Stravolca éppen egy klienséhez ment a Clădirea Româneascăba.

Tonegaru annak ajtaja előtt leste meg és számadást kért tőle. Közölte, hogy elválk feleségétől. Erre szóváltás keletkezett, majd ezután került sor a revolveres támadásra.

Stravolcat négy golyó találta el. Az operáció eredménye egyelőre ismeretlen.

FLOREAL-KRÉM

szeplő, májfolt, pattanás és más arctisztálanságok ellen. Szépit, üdít, fiatalít. 1 tégely ára 40 lei. Főraktár:

PAP DROGUERIA

Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 9. Tel. 656. Naponta postai szétküldés

Sport

Revans a 4:2-ért

Ma délután újra Bratislava-Cao mérkőzés

A zöld-fehérek vezetősége nem riadva vissza semmiféle anyagi áldozatoktól, még egy mérkőzésre itt tartotta a kitűnő pozsonyi együttest. A CAO-nak fáj a hétfői vereség, de ez annak tulajdonítható, hogy sok új játékos szerepelt, akik nem voltak összehozkva és kimonodottan csak próbamérkőzés volt. Ma, csütörtökön azonban már a CAO őszi csapatát fogjuk látni. A csatársort a hétfői mérkőzésen olyan szenzációsan szereplő Bodea fogja irányítani. A Bratislava képességeit

geit nem kell különösebben kiemelni. Aki a hétfői esti szenzációs játékokban gyönyörködhetett, az a csütörtöki meccsen is biztosan mint lesz.

A CAO nagyon fogja ambicionálni a csütörtöki mérkőzést, mivel respektábilis eredményt akarnak elérni a csehekkel szemben. Ettől a mérkőzéstől függ ugyanis azon három mérkőzés sorsa amit a nyár folyamán Csehszlovákiában fognak lejátszani. A mérkőzést pontosan 7 órakor fogják megkezdeni a Carol pályán.

Vasárnap: Románia-Svédország vál.

A vasárnapi Svédország-Románia mérkőzésre nagyon készülnek a fővárosban. A végleges csapat még nincs meg, de a válogató bizottság a játékosok legutóbbi formájából ítélve a következő csapatot fogja kiállítani: David, Bürger, Albu, Vintila, Juhász, Rafinsz-

ki, Dobai, Kovács, Barátki, Bodola, Ghica Popescu. Megfelelő jobbszélsőt nem találtak, ezért Dobait a balról áthelyezték a jobb oldalra, bal szélső pedig az ujonc Popescu lesz. A Románia-Svédország meccs előtt a Bratislava játszik a Románia B. válogatottjával.